

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1917,Sladami-zbrodni-na-Dolnym-Slasku-badania-georadarem-i-poszukiwania-grobow-ofiar-.html>
04.04.2026, 06:41

„Śladami zbrodni” na Dolnym Śląsku - badania georadarem i poszukiwania grobów ofiar systemu stalinowskiego - Dzierżoniów, Jawor, 19 lutego 2008 r.

19.02.2008

W dniu 19 lutego w dwóch dolnośląskich miastach historycy wrocławskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej przeprowadzili poszukiwania grobów członków organizacji niepodległościowych. Na wszystkich czterech mężczyznach w latach 1946-1947 wykonano wyroki śmierci, a następnie pochowano w bezimiennych mogiłach.

Dzierżoniów

Badania georadarem odbyły się na Cmentarzu Katolickim przy parafii pw. św. Jerzego w Dzierżoniowie (ul. Wrocławska). Historycy szukali śladów wskazujących, gdzie spoczywać mogą Jerzy Kaszyński i Jerzy Pizło - członkowie Armii Krajowej, na których 17 stycznia 1947 r. w dzierżoniowskim więzieniu został wykonany wyrok śmierci.

Georadar wykazał, że w miejscach, które wcześniej wskazali historykom świadkowie, występuje zaburzenie struktury ziemi. Wyniki te pozwalają przypuszczać, że tam pochowano ciała zabitych żołnierzy.

Historycy wrocławskiego Instytutu Pamięci Narodowej, będąc w Dzierżoniowie, wykonali również dokumentację fotograficzną pierwszej siedziby Urzędu Bezpieczeństwa przy ul. Miodowej.

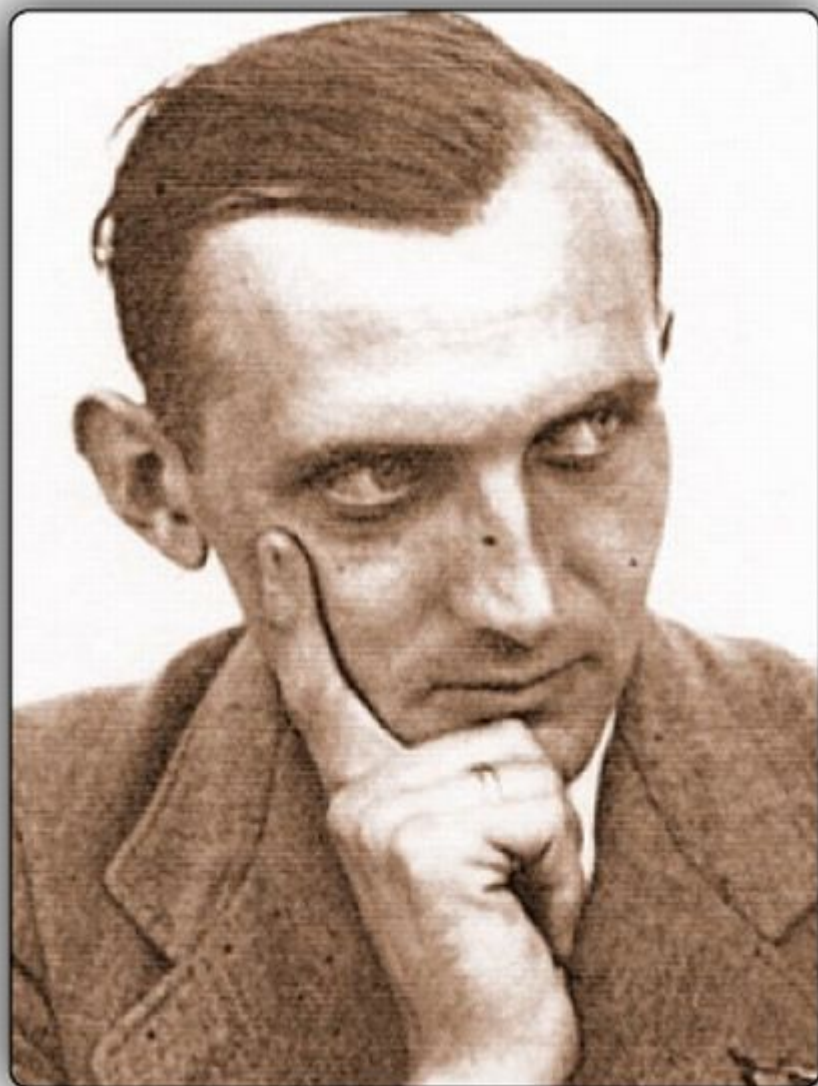
Jawor

Badania georadarem odbyły się na tzw. Starym Cmentarzu przy ul. Kwiatowej. Poszukiwania dotyczyły miejsc pochówku członków organizacji podziemnej - Czesława Waranki i Jana Kruka, na których w dniu 30 października 1946 r. wykonano egzekucje. Obaj zostali straceni za zamordowanie pierwszego po wojnie jaworskiego starosty - Stanisława Bystrego-Bykowskiego (Bykowego), który w czasie okupacji był agentem gestapo.

Podobnie jak w Dzierżoniowie, w miejscach, które zostały wskazane przez świadków, badania wykazały naruszenie struktury gleby. Przypuszczenia o miejscach pochówków potwierdzili także mieszkańcy Jawora, którzy przyszli w dniu badań na cmentarz i podzielili się z historykami swoimi wspomnieniami.

W przyszłym tygodniu, po uzyskaniu dokładnych wyników badań struktury ziemi z cmentarzy w Dzierżoniowie i Jaworze, zostanie podjęta decyzja o przeprowadzeniu ekshumacji, a następnie porównaniu DNA szczątków z DNA pobranymi od członków rodzin.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Dr Adam Szykiewicz z Uniwersytetu Wrocławskiego bada georadarem teren na cmentarzu w Dzierżoniowie

Dr hab. Krzysztof Szwagrzyk - naczelnik OBEP we Wrocławiu zapoznaje dziennikarzy ze szczegółami badań

Cmentarz w Dzierżoniowie - poszukiwania mogił żołnierzy AK spotkały się z dużym zainteresowaniem mediów